

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 58 - 95, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/12/2000

PREFERENCJE PARTYJNE W STYCZNIU

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, STYCZEŃ 2000

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Koniec starego roku i początek nowego upłynęły bez dramatycznych wydarzeń w sferze polityki. W drugiej połowie grudnia odbył się I Kongres SLD - ugrupowania, które zmieniając formę organizacyjną miało również szansę nieco zmienić swoje oblicze. Apele dotyczące głębszego rozliczenia z przeszłością (wystosowane m. in. przez prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego) nie spotkały się jednak z przychylnym przyjęciem większości delegatów. W roku poprzedzającym wybory parlamentarne obserwujemy również wśród innych, mniejszych ugrupowań politycznych próby odnowy lub zmiany wizerunku, a także zawiązywania nowych sojuszy. Dla rządzącej koalicji, a zwłaszcza dla silniejszego z partnerów ją tworzących, najbardziej istotnym wydarzeniem minionego miesiąca było złożenie w Sejmie przez 74 posłów AWS wniosku - wbrew stanowisku premiera i przewodniczącego „Solidarności” - o wotum nieufności wobec ministra skarbu Emila Wąsacza. (Odrzucenie tego wniosku w głosowaniu nastąpiło po realizacji badania.) W ciągu miesiąca poprzedzającego sondaż¹ w debacie publicznej przewijały się także kwestie etyczne dotyczące finansowania polityków i polityki - począwszy od oficjalnego upomnienia, jakiego sejmowa komisja etyki poselskiej udzieliła byłemu przewodniczącemu sejmowej komisji finansów publicznych, poprzez sprawę wysokich odpraw dla zwalnianych szefów radia publicznego, a skończywszy na ujawnieniu przez NIK ustaleń dotyczących wysokości dochodów radnych w samorządach terytorialnych. Wszystko to mogło wpływać na poglądy polityczne Polaków, w tym także na ich preferencje wyborcze.

Gdyby wybory parlamentarne odbywały się w połowie stycznia, udział w nich wzięłoby - według własnych deklaracji - 63% ankietowanych, a więc nieco więcej (o 3 punkty procentowe) niż w grudniu.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (116), 13-18 stycznia 2000, reprezentatywna próba losowo-adresowa dorosłej ludności Polski (N=1075).

Od wielu miesięcy niezmiennie najwięcej zwolenników ma SLD. W porównaniu z grudniem '99, kiedy poparcie dla Sojuszu osiągnęło rekordowo wysoki poziom, obecne notowania tej partii są nieco niższe. Zamiar oddania na nią głosu deklaruje obecnie 35% respondentów zapowiadających udział w wyborach, a więc o 3 punkty mniej niż w grudniu. Po rejestrowanych w ubiegłych miesiącach wahaniach, notowania SLD ponownie zbliżyły się do poziomu z października ubiegłego roku i ciągle należą do najwyższych uzyskiwanych w naszych sondażach.

**POPARCIE DLA PARTII I UGRUPOWAŃ POLITYCZNYCH WŚRÓD OSÓB DEKLARUJĄCYCH UDZIAŁ
W POTENCJALNYCH WYBORACH PARLAMENTARNYCH**

Partie i ugrupowania polityczne	1999													2000
	I	II	III	IV ₍₁₎	IV ₍₂₎	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I
	w procentach													
SLD	27	29	28	28	29	30	31	33	34	33	35	31	38	35
AWS	28	22	22	23	23	22	24	20	16	17	17	20	20	16
UW	11	15	9	7	8	10	9	7	9	10	10	10	8	11
PSL	9	11	9	11	10	8	9	8	11	8	7	9	7	9
UP	7	7	5	3	5	4	6	4	5	6	5	4	4	3
KPEiR	3	2	3	2	4	2	2	2	2	2	3	3	3	2
ROP	2	3	4	3	4	3	3	3	2	2	3	3	2	2
KPEiR RP	2	1	1	1	2	2	1	1	2	1	1	2	1	1
UPR	-	-	2	1	1	2	1	2	1	2	1	2	1	1
ZZR „Samoobrona”	-	-	2	2	2	2	2	1	1	2	1	1	1	1
PLD	-	-	1	0	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1
ChD III RP	1	1	1	2	1	2	2	2	2	1	2	2	2	0
Inna partia	3	2	3	1	1	1	1	3	2	2	1	1	2	2
Trudno powiedzieć	8	8	11	15	10	12	9	14	13	13	12	12	11	16
N	650	635	601	610	605	629	658	629	632	685	659	637	654	675

Zamiar oddania głosu na AWS deklaruje obecnie 16% potencjalnych uczestników wyborów, o 4 punkty procentowe mniej niż w grudniu. Po dwóch miesiącach utrzymywania się nieco lepszych notowań tej formacji, styczeń przyniósł spadek poparcia dla głównego ugrupowania rządzącego i powrót do wcześniejszych, relatywnie niskich notowań. Podobnie

jak w przypadku SLD, notowania AWS są niemal identyczne z tymi, jakie ugrupowanie to uzyskało w październiku ubiegłego roku, a więc w okresie poprzedzającym batalię podatkową i nasilenie antagonizmów między koalicją, z jednej strony, a opozycją i prezydentem z drugiej.

Nieco lepsze niż przed miesiącem są natomiast notowania drugiego z ugrupowań rządzących - Unii Wolności. Na partię Leszka Balcerowicza głosowałoby obecnie 11% ankietowanych deklarujących udział w wyborach, czyli o 3 punkty więcej niż miesiąc temu. Minimalnie większym poparciem niż w grudniu (wzrost o 2 punkty) cieszy się także PSL, za którym opowiada się 9% potencjalnych wyborców.

Niewiele zmieniła się sytuacja pozostałych ugrupowań uwzględnianych w naszych sondażach - ich szanse na miejsce w parlamencie nadal pozostają niewielkie. Trzeci miesiąc z rzędu na niskim poziomie kształtuje się poparcie dla Unii Pracy (3%). Pewnej marginalizacji wydaje się też ulegać pozycja ROP. Styczeń jest już drugim z kolei miesiącem, kiedy ugrupowanie to osiąga notowania najniższe z dotychczasowych - opowiada się za nim zaledwie 2% respondentów zapowiadających udział w wyborach. Równie niewielki odsetek badanych deklaruje poparcie dla KPEiR (2%), jeszcze zaś mniej zwolenników (po 1%) mają ZZR „Samoobrona”, KPEiR RP, PLD, UPR, a także ChDIII RP, która w tym miesiącu uzyskała wynik poniżej 0,5%.

Początek roku przyniósł niewielki spadek poparcia dla dwóch najsilniejszych ugrupowań sceny politycznej. W końcu ubiegłego roku sytuacja polityczna sprzyjała mobilizacji potencjalnych zwolenników wokół głównych aktorów konfliktu zainicjowanego jeszcze debatą związaną ze sprawami podatkowymi. Dające się wówczas zaobserwować wyostrenie podziałów politycznych związane było zapewne także z tym, że konfrontacja opozycji i koalicji dotyczyła nie tylko kwestii merytorycznych dotyczących planów reformy

podatkowej, ale coraz wyraźniej nabierała cech politycznych - opozycja podawała w wątpliwość już nie tylko kompetencje koalicji AWS-UW, ale także jej legitymację do rządzenia. Styczniowe zmniejszenie się poparcia dla obu ugrupowań może być więc swego rodzaju korektą w stosunku do wcześniejszych notowań obu ugrupowań, jaka nastąpiła wraz ze spadkiem emocji politycznych towarzyszących konfrontacji tych ugrupowań. O ile jednak dla SLD cieszącego się największą popularnością to niewielkie obniżenie poparcia oznacza spadek z wysokiego, nienotowanego dotąd poziomu, o tyle w przypadku AWS jest to nie tylko zahamowanie tendencji do poprawy notowań, ale także ponowny spadek popularności do poziomu najniższego w historii tego ugrupowania (z sierpnia '99). Niewątpliwie utrzymaniu przez AWS nieco lepszych notowań z końca ubiegłego roku nie sprzyjały bardzo wyraźne już oznaki kryzysu wewnętrznego, jaki przeżywa to ugrupowanie, co po raz kolejny ujawnił wniosek grupy posłów tej formacji o odwołanie własnego ministra skarbu. Również inne ujawniane przez prasę fakty utrwalające niekorzystny obraz stylu sprawowania władzy (jak np. sprawa posła Goryszewskiego czy zapowiadana zmiana na stanowisku szefa Polskiego Monopolu Loteryjnego, którą to funkcję miał objąć były szef ZUS-u) z pewnością nie sprzyjały wzrostowi popularności tego ugrupowania.

Opracowała
Agnieszka CYBULSKA